

Belijden

Nut en noodzaak
van een goede belijdenis

Woord vooraf

Eind 2013 verhuisde de bibliotheek van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland, die onder de Stichting Kerkelijk Bureau ressorteert, naar Barneveld. Onder de indruk van de rijen met theologische werken van vroegere schrijvers rijpte het plan om uit deze waardevolle boekenschat een bundel samen te stellen.

Gekozen is voor een uitgave rond het thema belijden. Wij doen elke zondag met de kerk van alle eeuwen belijdenis van het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof. Deze belijdenis dient niet alleen in ons hoofd te zitten, maar moet een zaak van ons hart zijn. “Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, en met den mond belijdt men ter zaligheid”, Rom. 10:10. Een historisch geloof is niet voldoende op reis naar de eeuwigheid. We hebben een door God geschonken zaligmakend geloof nodig, gewerkt door de Heilige Geest.

Door het plaatsen van tussenkopjes, het maken van kortere zinnen en het vervangen van sommige woorden is de leesbaarheid vergroot. Dit draagt bij aan een betere verstaanbaarheid van de oude teksten. Het is onze wens dat dit boek voor de lezer tot zegen mag zijn.

DE SAMENSTELLERS

Belijden
Nut en noodzaak van een goede belijdenis

CIP-GEGEVENS: Theodorus van der Groe e.a.
Belijden, uit geschriften van oudvaders en puriteinen

ISBN: 978-9-082-15885-4
NUR: 707

Trefwoord: geloofsopbouw
Vormgeving en druk: drukkerij AMV B.V. Lunteren

Stichting Kerkelijk Bureau Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
info@kbogg.nl – tel. (0342) 42 16 96

Drukkerij AMV B.V., Lunteren
info@drukkerij-amv.nl – tel. (0318) 48 40 74

Eerste druk: februari 2015
Tweede druk: januari 2016

© 2015 – Stichting Kerkelijk Bureau Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1. EEN BELIJDEN VOOR DE HEERE _____	6
Ds. Theodorus van der Groe (1705-1784)	
2. DE BELIJDENIS VAN EEN VERNEDERD HART _____	18
Ds. Daniël Dyke (overleden 1614)	
3. DE ZONDE BELIJDEN _____	26
Ds. Thomas Watson (circa 1620-circa 1690)	
4. DE GELOOFSBELIJDENIS VAN DE KAMERLING _____	36
Ds. David Bruinings (1704-1749)	
5. EEN BELOFTE AAN GETROUWE BELIJDERS _____	48
Ds. Abraham Hellenbroek (1658-1731)	
6. CHRISTUS EN ZIJN EVANGELIE BELIJDEN _____	60
Ds. Dominicus Goltzius (1645-circa 1721)	
7. BELIJDENIS EN HET HEILIG AVONDMAAL _____	68
Mr. Justus Vermeer (1696-1745)	
8. DE MONDCHRISTEN GEWAARSCHUWD _____	76
Ds. Bernardus Smytegelt (1665-1739)	
9. EEN UITWENDIGE BELIJDENIS SCHIET TEKORT _____	88
John Bunyan (1628-1688)	
10. HET WARE DISCIPELSCHAP _____	94
Ds. Joseph Charles Philpot (1802-1869)	

Een belijden voor de Heere

DE OPRECHTEN BELIJDEN HUN SCHULD

In Ps. 32:5 staat: “Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE.” In deze tekst leert David uit zijn eigen voorbeeld langs welke weg een oprechte ziel de vergeving van al haar zonden van God ontvangt. De ware weg daartoe was, dat hij genade van de Heere ontving om zijn zonden en overtredingen oprecht en ootmoedig voor de Heere te belijden. Dit was niet maar zo’n losse en luchtige belijdenis van zijn zonden voor de Heere, zonder zich te beraden en vooraf een besluit te nemen in zijn hart, en het daarbij dan te laten rusten. Nee, David had, vanwege deze belijdenis van zijn zonden voor de Heere, er tevoren veel mee te doen gehad in zijn hart, maar hij kon er zo spoedig nog niet toe komen. Toen de Heere hem echter de genade van inwendige verootmoediging en vernedering van hart schonk en dat hij daartoe lust kreeg, zo nam hij zich voor tot de Heere te gaan, zo schuldig en zondig als hij was, en al zijn snode overtredingen oprecht voor Hem te bekennen en te belijden.

Ds. Th. van der Groe schrijft erover:

Dauids belijdenis

David spreekt van zijn overtredingen en getuigt dat hij daarvan belijdenis wilde doen voor de Heere. “Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE.”

Door zijn overtredingen verstaat David zijn zonden en ongerechtigheden, waarmee hij tegen de Heere zijn God gezondigd had en waarmee hij Hem tot toorn verwekt had, door af te wijken van Zijn heilige rechten en inzettingen. Hoe vroom en godzalig koning David ook was, en hoeveel genade hij ook van de Heere had ontvangen, toch was hij in zichzelf een arm zondaar, die nog gedurig tegen de Heere zondigde en deed wat kwaad was in Zijn ogen. Hij belijdt daarom van zichzelf, dat hij “tot hinken gereed” was, dat is, dat hij ieder ogenblik tot afwijken en zondigen geneigd was als de Heere hem niet gedurig genadig bijstond en ondersteunde, Ps. 38:18. Dat hij zo zwak was, is dan ook gebleken in zijn zonden van overspel, doodslag, het tellen van het volk tegen Gods bevel in, enzovoort. Het is met al Gods kinderen dan ook niet anders gelegen. Al wat zij zijn, dat zijn zij in de Heere, door genade, maar in zichzelf zijn en blijven zij arme, zwakke en ellendige zondaars, die niet één ogenblik zonder de genade Gods bestaan kunnen. Alzo doet de Heere al Zijn volk, bij bevinding, meer en meer gewaar worden.

Dauids gesteldheid

Wat de koning David evenwel aangaat, het schijnt dat hij in deze tijd in een zeer zondi-

ge toestand en in een erge wangestalte van de ziel geweest is, waaruit de Heere hem nu, toen hij deze psalm opstelde, genadig gered en verlost had. Want uit de vorige verzen blijkt dat hij geruime tijd niet tot verootmoediging en belijdenis van zijn zonde voor de Heere had kunnen komen, maar dat hij stilzweeg en dat de hand des Heeren ondertussen bijzonder zwaar op hem was, om hem te tuchtigen en zijn hart tot ootmoedigheid te bewerken. Uiteindelijk beliefdde het de Heere echter Dauids hart weer te vernederen en hem genade te schenken om zijn overtredingen oprecht voor Hem te belijden. Gelijk hij dat hier zo getuigt: “Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE.”

Wat het is om belijdenis van zijn overtredingen te doen voor de Heere, weten Gods kinderen bij ondervinding, omdat de Heere het hun allen geleerd heeft en nog dagelijks leert. Daarom zullen wij dat niet uitvoerig behandelen. Het is eigenlijk niet anders dan met al zijn zonden en doemwaardige overtredingen op een nederige en ootmoedige wijze voor de Heere te komen. Om ze met diepe schaamte en hartelijke droefheid, berouw en leedwezen voor Hem te erkennen en te belijden. Om zichzelf daarover ten hoogste schuldig en vloek- en doemwaardig voor God te verklaren. Om Hem te bidden en te smeken, door het bloed van Christus, op grond van Zijn Evangelische toezeggingen en beloften, om een genadig kwijschelden en vergeven van al zijn

zonden en dat de Heere de overtredingen toch niet wil toerekenen, maar er de ziel volkomen van ontslaan en er Zijn aangezicht toch geheel van wil afkeren.

**WAT HET IS
OM BELIIDENIS VAN
ZIJN OVERTREDINGEN TE DOEN
VOOR DE HEERE, WETEN GODS KINDEREN
BIJ ONDERVINDING, OMDAT DE HEERE
HET HUN ALLEN GELEERD HEEFT
EN NOG DAGELIJKS LEERT.**

In zo’n belijdenis brengt men de zonden als een allerslechtst en gruwelijkst kwaad voor God. Als een kwaad waardoor Zijn allerhoogste Majesteit ten hoogste onteerd en geschon- den wordt. Ja, als een kwaad dat God op geen enkele wijze ongestraft kan laten, maar waar- door Hij tot toorn verwekt wordt. Zodat de ziel die zondigt hier Gods vloek en de eeuwige dood en verdoemenis volkomen verdient en waardig is voor eeuwig in de hel geworpen te worden. De zonden mogen licht geacht wor- den door degenen die ze niet kennen, maar wie er een oprechte belijdenis van doen zal voor de Heere, die moet zijn zonden en over- tredingen geheel verfoeien en veroordelen.

Zijn hart is daarover geheel verbroken en ver- slagen en hij heeft niet het minste voorwend- sel om zichzelf te verschonen of enige kracht van verlossing in zichzelf. Hij is geheel over- reed dat alleen het bloed van Jezus Christus, en niets anders in hemel of op aarde, hem kan reinigen van al zijn zonden.

Zo was het hier met de koning David gesteld, als hij voornam belijdenis van zijn overtre- dingen te doen voor de Heere. Toen zag hij zichzelf ten hoogste schuldig, doemwaardig, walgelijk, onverdraaglijk en machteloos voor God. Toen kon hij het onmogelijk langer in zichzelf stellen. Toen lagen zijn zonden hem als een zeer zware last op zijn hart, die hij niet langer dragen kon. Hij zag zijn zonden in hun grootheid, menigvuldigheid, strafwaar- digheid, gruwelijkheid en walgelijkheid. De Heere stelde ze hem nu ordentelijk voor ogen, zodat zijn hart daarover inwendig zeer verbro- ken en verslagen werd. Hij kon nu geen ande- re weg tot zijn verlossing en verzoening met de Heere vinden, dan zichzelf –zo schuldig, goddeloos, walgelijk, doemwaardig en mach- teloos als hij was– op een nederige en ootmoe- dige wijze voor de Heere neer te werpen. Om voor Hem al zijn overtredingen oprecht te be- lijden en om alleen en geheel zijn toevlucht te nemen tot Zijn oneindige genade en gronde- loze barmhartigheid in de Borg Jezus Christus. Dat drukt hij hier nu uit, als hij zegt dat hij belijdenis wilde doen van zijn overtredingen voor de Heere.

EEN BELIJDEN VOOR DE HEERE

Let er wel op voor Wie David hier alzo belijdenis van zijn overtredingen doen wilde. Het was: “voor den HEERE.” Niet voor engelen, mensen of andere schepselen in de hemel of op de aarde, maar voor de Heere Zelf. En dat terecht, want:

- 1. Hij had tegen de Heere gezondigd**
Tegen de Heere had hij gezondigd. Zijn heilige wet had hij snood overtreden. Zijn heilige Majesteit had hij zo schrikkelijk gehoond. Zijn grimmigheid en toorn had hij tegen zich verwekt. Daarom getuigt hij aldus: “Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan wat kwaad is in Uw ogen”, Ps. 51:6. Hierom wilde hij nu dan ook belijdenis van zijn overtredingen voor de Heere doen. Want hoewel men in sommige bijzondere gelegenheden ook wel verplicht is belijdenis van zijn zonden voor de mensen te doen, zo is het toch de Heere voor Wie men zijn zonden allereerst moet belijden.
- 2. De Heere had hem van zijn zonden overtuigd**
Daarenboven was het ook de Heere Die door Zijn wet, Woord en Geest, David van zijn zonden had overtuigd en ze hem bekendgemaakt had. De Heere had hem in zijn geweten doen zien en hem ervan overreed dat hij een groot zondaar was, die Zijn straffen en kastijdingen verdiend had. Daarom wilde David nu zijn zonde ook voor de Heere belijden, om de Heere alzo te rechtvaardigen en Zijn toorn en gram-

- schap tegen hem te billijken. Net alsof hij zei: Ja, Heere, mijn God, zo’n allerslechtst, schuldig en gruwelijk zondaar ben ik. Ik heb alzo tegen U overtreden en Uw kastijding en toorn verdiend. Gij zijt rechtvaardig in Uw richten en rein in Uw spreken. Maar ik, ik ben verstomd, en kan mijn mond niet opendoen tegen U.
- 3. Ootmoedig belijden is de Heere aangenaam**
Ook wilde David zijn overtredingen voor de Heere belijden, omdat hij wist dat een nederige en ootmoedige belijdenis van de zonden de Heere ten hoogste aangenaam is. Dat Hij die gedurig eist en verwacht van Zijn kinderen. Dat zo’n belijdenis Hem niet verveelt, maar dat Zijn oor geneigd is om daarnaar te horen. Hij wist dat de Heere een ootmoedige belijder niet van Zich verstoot. Hij wist dat een hart hetwelk over zijn zonden verbroken, verslagen en gewond is, de Heere een dierbare offerande is, die Hij geenszins zal verachten, Ps. 51.
- 4. Alleen de Heere kan vergeving schenken**
Ten slotte wilde David zijn overtredingen hier voor de Heere belijden, omdat de Heere hem

deze alleen kon, moest en wilde vergeven. Hij wist dat bij de Heere rommelende ingewanden van ontferming en barmhartigheid zijn. Dit had hij tevoren dikwijls ondervonden en

daarom wilde hij deze weg nu opnieuw inslaan en zijn toevlucht alleen tot de Heere nemen, tot Zijn vrije genade en goedertierenheid in Christus, opdat Hij zijn zonden zou vergeven.

DAVIDS OVERLEGGING EN VOORNEMEN

Nu wij gezien hebben op welke wijze de koning David zijn overtredingen voor de Heere wilde belijden, moeten wij ook nog kort overwegen hoe hij dit vooraf eerst in zijn hart overlegde en voornam te doen. Want zo spreekt hij hier: “Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE.”

- Iets te zeggen wordt in de betekenis zoals het hier voorkomt, in de Heilige Schrift doorgaans genomen voor iets in zichzelf te overleggen, te overdenken, voor te nemen, enzovoort. Zo zei de David hier dan ook, te weten in zijn hart en bij zichzelf, dat hij nu van zijn overtredingen belijdenis wilde doen voor de Heere. Dit geeft twee dingen te kennen.
- 1. De Heere Zelf moet het hart daartoe bewegen**
Het geeft te kennen dat er in zijn binnenste een inwendige, oprechte lust, begeerte en genegenheid ontstond, die door des Heeren Geest in hem verwekt werd, om tot de Heere te gaan en zijn overtredingen voor Hem te belijden. Want zo gaat het met Gods kinderen. Zij hebben niet altijd een hart om hun zonden

voor de Heere te belijden. O nee, dit moet hun voortdurend door de Heere Zelf gegeven worden. Hij moet steeds, door genade, hun harten bewerken en hun duister verstand openen en verlichten, zodat zij hun overtredingen mogen zien en betreuren. Zodat zij begerig worden, die in heilige schaamte en ware ootmoed voor God te belijden en vergeving bij Hem te zoeken. Daartoe moet de Heere dan voortdurend aan Zijn kinderen een nieuwe invloed van Zijn Geest en genade schenken. Hij moet hen in hun zonden, in hun schuld daarover en in hun diepe machteloosheid inleiden en hun harten vernederen en verootmoedigen. Hij moet de weg tot Zijn genadetroon, door het bloed van Christus, voor hen openen en hen alzo tot Zich trekken door de kracht van Zijn genadige

beloften. Zo is dit dan steeds het werk van de Heere Zelf. Zonder Hem kunnen Gods kinderen hier niets, met alle recht, geestelijk en gelovig, tot hun vrede en troost doen of in het werk stellen. David kon hiertoe een geruime tijd niet komen, maar hij had gezwezen. Hoewel de hand des Heeren in die tijd zeer zwaar op hem geweest was, had hij evenwel zijn overtredingen voor Hem niet kunnen of willen belijden. Maar nu bewoog de Heere Zelf zijn hart daartoe. Hij verbrak, verbrijzelde, verwondde, en verootmoedigde hem zodanig, dat hij nu zei: “Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE.”

2. Gedrongen om meteen belijdenis te doen

Het geeft ten tweede ook Davids ernstige en oprechte voornemen te kennen. Hij had bij zichzelf het besluit genomen om dit werk nu dadelijk te doen en het niet langer uit te stellen, zoals hij tot nog toe gedaan had. Want zo onmogelijk als het hem tot nog toe geweest was zijn overtredingen voor de Heere te belijden, zo onmogelijk was het hem nu die belijdenis langer in te houden, nu de Heere zo krachtdadig in zijn hart kwam werken. Hij zag nu in dat zo’n belijdenis van zijn overtredingen voor de Heere alleszins betamelijk is. Hij zag de noodzakelijkheid daarvan, hoe hij zonder dat geen vergeving van de Heere kon verkrijgen. Hij zag het heilzame en profijtelijke daarvan, hoe het de enige weg was voor hem om genade van God te verwerven. Daarom prangde en zette zijn hart hem hiertoe met grote kracht.

De Heere riep hem, hij moest komen –en dat zo schuldig, doemwaardig en machteloos als hij was– om voor de Heere zijn God neer te vallen en voor Hem een oprechte belijdenis te doen van al zijn overtredingen.

O, wat zijn ze gelukkig, die hier met David zo’n opgewekt en toegenegen hart van de Heere ontvangen. Om al hun zonden en overtredingen met een heilige schaamte en ware vernedering en verootmoediging des harten voor Hem te belijden. Want zo’n oprechte belijdenis gaat altijd vooraf als God iemand de zonden vergeeft. Zo ontving David dan, op deze zijn ootmoedige belijdenis, de genadige vergeving van zijn zonden van de Heere. Daarvan getuigt hij in het vervolg van deze psalm.

Psalm 32 vers 3

*Maar mijne zond’ heb ik U, Heer, beleden
En niet bedekt, dies sprak ik deze reden:
Ik wil den Heer bekennen mijn misdaad,
En Gij vergaapt mij het begangen kwaad.
Dies zullen, Heer, al Uwe welbeminden
U bidden aan terwijl Gij zijt te vinden.
En als er komt een hoge watervloed
Zo zullen zij voor schade zijn behoedt.*

Psalmberijming Jacobus Revius

EEN VERGEEFSE HOOP EN VERWACHTING

Waar geen oprechte belijdenis van zonden is, daar is ook geen vergeving van de zonden. Tevergeefs hopen

en verwachten de mensen dat God hun hun zonden zal vergeven, terwijl zij geen hart hebben om ze voor

Hem te belijden. O, hoe handelen evenwel verreweg de meesten onder ons op zodanige wijze. Want:

1. Zij hebben geen rechte kennis van hun zonden

Er zijn er zeer velen die niet de minste rechte kennis of indruk van hun zonden en overtredingen hebben. Daarom doen zij daarvan ook nimmer belijdenis voor de Heere. Mensen die daar zomaar onboetvaardig voortleven en zich nergens minder dan om hun zonden bekommeren.

2. Zij verbergen hun zonden

Ook zijn er zeer velen die, in plaats van hun zonden voor God te belijden, hun best doen om die voor Hem en de mensen te verbergen. Evenals Rachel de afgoden van haar vader onder haar verborg. Zij willen van hun zonden in het geheel niet horen en haten degenen zeer, die hen daaraan getrouw zoeken te ontdekken. Deze mensen bedenken niet dat God, hoewel zij geen hart noch tong hebben om hun zonden te belijden, evenwel een oog heeft om ze te zien en een sterke hand om hen er eeuwig over te straffen. Van hen zegt Sálomo: “Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn”, Spr. 28:13.

3. Zij belijden hun zonden alleen met de mond

Anderen zijn er die hun zonden wel voor God belijden, maar zij doen het alleen uit sleur of gewoonte. Zij belijden uiterlijk met de mond, zonder dat zij inwendig over hun zonden enigszins in waarheid verlegen, bedroefd, verslagen of verootmoedigd zijn voor de Heere. Of waarlijk naar de vergeving van hun zonden begerig zijn.

4. Zij hebben geen lust hun zonden te laten

Anderen belijden hun zonden wel voor de Heere, maar hebben helemaal geen lust om hun zonden, die zij bekennen, te laten. Integendeel blijven zij hun zonden aankleven en daarin volledig leven. Ja, ze nemen nog dagelijks meer en meer toe in goddeloosheid.

5. Zij belijden niet alle zonden

Anderen belijden hun zonden voor de Heere, maar het zijn enkel maar de zonden die hun het meest in het oog lopen. Duizend, duizend zonden zien zij niet eens. Ze houden die voor kleinigheden. Zij menen dat God die niet eens

in aanmerking neemt, maar dat Hij die in hen zeer gemakkelijk over het hoofd zal zien.

6. Zij verkleinen hun zonden

Ook zijn er velen die hun zonden wel belijden, maar ze ondertussen zoveel als het hun mogelijk is verschonen en verkleinen. Zij gebruiken allerhande pleitredenen voor zichzelf om hun zonden toch maar licht te maken. Zij bekennen dat zij zondaar zijn, dat zij gezondigd hebben, enzovoort. Maar... het kwam hierdoor of het kwam daarvandaan; zij meenden het zo kwaad niet; hij of zij had er de schuld van, enzovoort. Dit is eerder een met alle macht pleiten vóór zijn zonden, dan die te bekennen en te belijden.

7. Hun belijdenis is niet vrijwillig

Ook zijn er velen die belijdenis van hun zonden doen, maar niet eerder dan dat zij in nood of moeilijkheden zijn. Evenals de scheepslieden op zee; zij beginnen dan pas hun zonden te belijden, als zij in zware stormen en onweers zijn en groot gevaar lopen om elk ogenblik te vergaan. Zo belijden ook velen hun zonden pas op hun ziek- of sterfbed, of als zij in andere moeilijke omstandigheden verkeren. Dan worden zij er door de nood toe geperst. Zo'n belijdenis van zonden is hetzelfde als die van de dieven op de pijnbank: zij bekennen door de zware pijn.

8. Zij zien hun belijdenis als verdienstelijk

Ten slotte belijden velen hun zonden voor de Heere als een verdienstelijk werk. Zij me-

nen dat God, als zij hun zonden belijden, die dan op hetzelfde moment aan hen zal vergeven. Daarop gaan zij dan nu aan het werk, en als hun belijdenis gedaan is en het er nog een weinig hartelijk aan toegegaan is, dan zijn ze gerust. Zij menen dat God hun nu, om hun belijdenis, hun zonden zal of heeft vergeven.

O, wat zijn al zulke mensen ten hoogste ongelukkig en te beklagen, dat zij zozeer verstokt zijn en zich door de satan en hun arglistig hart zo jammerlijk laten verleiden!

Ontferm, ontferm U, Heer'

*Ontferm, ontferm U, Heer',
Laat mij, Uw Naam ter eer,
Het kwade spoor verlaten;
En volgen 't goede pad,
Dat leidt ter hemelstad,
Langs moeilijke straten.*

*Ik zucht, maar strijd ik meer,
Ik klaag, 't keert tot mij weer,
'k Wil U en satan eren;
Ach! Maak mij toch oprecht,
Mijn hart is boos en slecht,
Wil door Uw Geest mij leren.*

Ds. Lambertus Gerardus Cornelis Ledeboer

DE KENMERKEN VAN DE WARE BELIIDENIS

Er is maar één ware belijdenis van zonden die God de Heere aangenaam is en waarop Hij Zijn kinderen hun zonden genadig vergeeft. Dat is zo'n belijdenis als David hier deed en waartoe de volgende zaken noodzakelijk behoren:

1. Het is een vrijwillige belijdenis

Zij moet volkomen gewillig zijn, voortkomen- de uit een toegenegen hart, dat de Heere daar- toe Zelf door Zijn Woord en Geest opgewekt heeft. Niet uit dwang, zoals wij gezien hebben dat het met velen gaat. Een gedwongen belij- denis is evenals water dat door de kracht van het vuur naar boven gedrukt wordt. Maar een oprechte belijdenis is als water dat vanzelf uit een put of fontein opwelt.

2. Het gaat gepaard met een gebroken hart

Een ware en oprechte belijdenis moet ver- gezeld gaan met inwendige droefheid, ver- slagenheid en verbreking des harten over de zonden. De zonden moeten het hart zodanig drukken en doorwonden, dat wij er geheel bij neervallen en met David uitroepen: "Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden", Ps. 38:5.

3. Het gaat gepaard met een haten van de zonde

Een ware belijdenis van zonden moet gepaard gaan met een innige en oprechte haat tegen

de zonden. Dan is onze belijdenis goed, als wij alle zonden, klein en groot, gewillig willen verlaten. Als wij geen enkele zonde meer met genoeg aan de hand willen houden, maar genegen zijn om afstand te doen van alle on- gerechtigheid.

4. Alle zonden belijden

Een ware belijdenis van de zonden is persoon- lijk en gaat over alle onderscheiden zonden waarmee men zich besmet vindt. Velen be- lijden dat zij zondaars zijn, maar als het erop aankomt weten zij nauwelijks vier bijzondere zonden te noemen. Dan zijn zij de zonden ver- geten of zij hebben ze nooit in acht genomen.

Maar degene die met David een oprechte be- lijdenis doet van zijn overtredingen voor de Heere, die weet zijn zonden in het bijzonder voor te stellen en te noemen welke en hoeda- nig die al zijn. Hij legt zijn zonden, zoveel hij kan, ordentelijk voor de Heere open en belijdt ze alle tezamen voor Hem, zonder een enke- le zonde voor Hem te willen achterhouden of verbergen.

5. De oorsprong van de zonden belijden

Een ware belijdenis van zonden gaat niet slechts over zondige daden, maar daalt neer tot de fontein en oorsprong van de zonde. Dat is ons boze en gruwelijke hart, dat een diepe afgrond en broedplaats is van alle kwaad. Hierop hebben ware boetvaardigen in hun belijdenis wel voornamelijk en bijzonder het oog. Hierover zijn zij grotelijks beschaamd, bedroefd en verlegen, dat zij zo allerslechtst, gruwelijk, boos en goddeloos in hun aard en natuur zijn en dat in hen geheel geen goed woont. Dit bekennen en belijden zij ootmoedig voor de Heere. Hierover verfoeien en veroordelen zij zichzelf en hebben een walging van zichzelf.

6. Het rechtvaardigt God

In een ware en oprechte belijdenis van zonden rechtvaardigt men God de Heere en billijkt Zijn toorn en kastijding. Al wilde Hij ons ook voor eeuwig in de hel werpen en nimmer enige genade bewijzen, zo roept de ziel nochtans uit met Daniël: “Bij U, o Heere, is de gerechtigheid, maar bij ons de beschaamdheid der aangezichten”, Dan. 9:7.

7. De zonden belijden in bijzonderheden

In een oprechte belijdenis van zonden zoekt men zijn overtredingen tegen de Heere niet in het minst te verschonen, maar het hart is daarop uit om de zonden zoveel mogelijk te verzwaren. O, wij kunnen onszelf en onze zonden niet genoeg verfoeien, veroordelen en als

schuldig aanklagen. Hiertoe zoekt men, zoveel men kan, al de verzwarende omstandigheden van zijn zonden op. Hoe snoder en gruwelijker men zichzelf voor de Heere kan belijden, hoe liever men dat heeft.

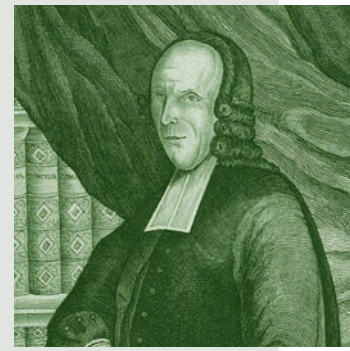
8. Het is een aanhoudende belijdenis

Ten slotte geschiedt een oprechte belijdenis van zonden daartoe, om van de zonde, uit genade, door Christus' bloed en Geest gereinigd te worden. Dit is het, wat een verlegen en veroetmoedigde zondaar zoekt. En voor hij dit van de Heere verkrijgt, rust hij niet.

Al deze acht zaken hebben plaats in een goede en oprechte belijdenis van zonden. Voordat iemand zijn zonden alzo voor de Heere heeft beleden, is er niet de minste genade of vergeving voor hem te wachten. Degenen die hun zonden voor de Heere alzo niet belijden, die blijven daarin onboetvaardig leven en zullen in hun zonden moeten sterven. Óf wij moeten onze zonden nu alzo oprecht voor de Heere onze God belijden en ons stellen in de weg van waarachtige boetvaardigheid óf wij moeten er voor eeuwig in de hel voor branden. En daarom, och, of het de Heere nog eens mocht believen dit op het hart te drukken van zo veel blinde, zorgeloze, verstokte en onboetvaardige mensen als er onder ons zijn. Opdat zij nog eens mochten gebracht worden tot een ootmoedige belijdenis van hun overtredingen voor de Heere en tot een waar geloof en bekering.

Ds. THEODORUS VAN DER GROE (1705-1784)

Theodorus van der Groe werd geboren op 3 september 1705. Zijn vader was de predikant Ludovicus van der Groe. Na de lagere school volgde hij de Latijnse school en vervolgens studeerde hij theologie aan de universiteit Leiden. Na de afronding van zijn studie moest hij een halfjaar wachten, voordat hij een beroep kreeg. De gemeente Rijsaterwoude beriep hem en op 19 maart 1730 werd hij daar als predikant bevestigd.

Na ruim tien jaar nam ds. Van der Groe het beroep aan naar Kralingen. Zijn verdere leven is hij als predikant verbonden geweest aan deze gemeente. Toen hij 49 jaar oud was, trad hij in het huwelijk met Johanna Cornelia Bichon, toen 45 jaar oud. Het huwelijk bleef kinderloos. In juni 1784 werd ds. Van der Groe ernstig ziek. Op 24 juni 1784 mocht hij ingaan in de rust die overblijft voor het volk van God.

Van der Groe heeft veel geschreven. Zijn bekendste boek is de *Toetssteen van ware en valse genade*. Verder zijn er preken van hem bewaard gebleven en ook een verklaring van de Heidelbergse Catechismus. Bekend zijn ook de biddagpredicaties die hij naliet. In deze preken waarschuwt hij ernstig tegen de zonden van de inwoners van Nederland.